# SODBA SODIŠČA (prvi senat)
z dne 9. decembra 2004*

V zadevi C-177/03,

zaradi tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti na podlagi člena 141 AE, vložene 16. aprila 2003,

**Komisija Evropskih skupnosti**, ki jo zastopata J. Grunwald in B. Stromsky, zastopnika, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožeča stranka,

proti

**Francoski republiki**, ki jo zastopata G. de Bergues in E. Puisais, zastopnika,

tožena stranka,

* Jezik postopka: francoščina.

SODIŠČE (prvi senat)

v sestavi P. Jann, predsednik senata, K. Lenaerts, J. N. Cunha Rodrigues (poročevalec), M. Ilešič in E. Lewits, sodniki,

generalni pravobranilec: L. A. Geelhoed,
sodni tajnik: R. Grass,

na podlagi pisnega postopka,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 1. julija 2004

izreka naslednjo

**Sodbo**

1 Komisija Evropskih skupnosti s tožbo Sodišču Evropskih skupnosti predlaga, naj ugotovi, da Francoska republika, s tem da ni sprejela ukrepov, potrebnih za uskladitev s členi 2, 3, 5, 6, 7 in 8 Direktive Sveta 89/618/Euratom z dne 27. novembra 1989 o obveščanju prebivalstva o ukrepih zdravstvenega varstva, ki jih je treba sprejeti, in o pravilih ravnanja v primeru radiološkega izrednega dogodka (UL L 357, str. 31; v nadaljevanju: Direktiva), ni izpolnila obveznosti iz te direktive.

## Pravni okvir

2 V členu 1 Direktive je določeno:

„Namen te direktive je, da na ravni Skupnosti določi skupne cilje glede ukrepov in postopkov obveščanja prebivalstva z namenom izboljšanja neposredne zdravstvene zaščite v primeru radiološkega izrednega dogodka."

3 V členu 2 Direktive je določeno:

„Za namene te direktive izraz ‚radiološki izredni dogodek' pomeni kakršno koli stanje:

1. ki sledi:

   (a) nesreči na ozemlju države članice, ki vključuje naprave ali dejavnosti, navedene v točki 2, ki povzročijo ali utegnejo povzročiti znatno sproščanje radioaktivnih snovi;

   ali

(b) zaznavi nenormalnih ravni radioaktivnosti na ali izven ozemlja države članice, ki bi lahko bile škodljive za javno zdravje te države članice;

ali

(c) nesrečam, ki jih ne določa točka (a) in ki vključujejo naprave ali dejavnosti, na katere se nanaša točka 2, in ki povzročijo ali utegnejo povzročiti znatno sproščanje radioaktivnih snovi;

ali

(d) drugim nesrečam, ki povzročijo ali utegnejo povzročiti znatno sproščanje radioaktivnih snovi;

2. ki ga je mogoče pripisati napravam ali dejavnostim, navedenim v točki 1(a) in (c). To je:

(a) vsak jedrski reaktor, ne glede na lokacijo;

(b) katera koli druga naprava jedrskega gorivnega cikla;

(c) katera koli naprava za ravnanje z radioaktivnimi odpadki;

(d) prevoz in skladiščenje jedrskega goriva ali radioaktivnih odpadkov;

(e) izdelava, uporaba, skladiščenje, odlaganje in prevoz radioaktivnih izotopov za kmetijske, industrijske, zdravstvene in z njim povezane znanstvene ter raziskovalne namene; in

(f) uporaba radioaktivnih izotopov za proizvodnjo energije v vesoljskih plovilih."

4 V členu 3 Direktive je določeno:

„Za namen uporabe te direktive je izraza ‚znatno sproščanje radioaktivnih snovi' in ‚nenormalne ravni radioaktivnosti' treba razumeti kot stanja, ki se bodo verjetno pokazala pri posameznikih iz prebivalstva, ki so bili izpostavljeni dozam, ki presegajo mejne doze, dovoljene po direktivah o določitvi temeljnih standardov Skupnosti za varstvo pred sevanji [...]."

5 V členu 5 Direktive je določeno:

„1. Države članice zagotovijo, da je prebivalstvo, za katerega je verjetno, da bo prizadeto v primeru radiološkega izrednega dogodka, obveščeno o njim namenjenih ukrepih zdravstvenega varstva in o tem, kako naj ukrepa v takšnih primerih.

2. Posredovane informacije vsebujejo najmanj podatke, določene v Prilogi I.

3. Prebivalstvu iz odstavka 1 se te informacije posredujejo brez kakršne koli zahteve.

4. Države članice posodabljajo in razpošiljajo te informacije v rednih časovnih presledkih ter kadar koli pride do pomembnih sprememb glede predvidenih ukrepov. Te informacije morajo biti javnosti stalno dostopne."

6 V členu 6 Direktive je določeno:

„1. Države članice zagotovijo, da je ob nastopu radiološkega izrednega dogodka dejansko prizadeto prebivalstvo brez odlašanja obveščeno o dejstvih glede izrednega dogodka, o ukrepih, ki jih je treba sprejeti, in če je to primerno za konkretni primer, o njim namenjenih ustreznih ukrepih zdravstvenega varstva.

2. Posredovane informacije zajemajo v Prilogi II navedene točke, ki ustrezajo vrsti radiološkega izrednega dogodka."

7 V členu 7 Direktive je določeno:

„1. Države članice zagotovijo, da se vsem osebam, ki niso del osebja naprav in/ali niso vključene v dejavnosti, določene v členu 2(2), vendar pa bi lahko bile vključene v organizacijo nujne pomoči v primeru radiološkega izrednega dogodka, posredujejo ustrezne in redno posodobljene informacije o tveganjih za njihovo zdravje, ki jih takšno posredovanje lahko vključuje, in o preventivnih ukrepih, ki jih je v takšnem primeru treba sprejeti; te informacije upoštevajo vrsto možnih primerov radioloških izrednih dogodkov.

2. Takoj, ko nastopi radiološki izredni dogodek, se te informacije ustrezno dopolnijo glede na posebne okoliščine."

8 V členu 8 Direktive je določeno:

„Pri informacijah iz členov 5, 6 in 7 je treba navesti tudi organe, ki so pristojni za izvajanje ukrepov iz teh členov."

9 Na podlagi člena 161 AE, tretji pododstavek, Direktiva zavezuje vse države članice naslovljenke glede dosege rezultata in nacionalnim organom prepušča pristojnost glede oblike in sredstev.

## Predhodni postopek

10 Potem ko je Francosko republiko s pisnim opominom pozvala, naj predloži svoje pripombe, ji je Komisija 27. julija 2000 poslala obrazloženo mnenje, v katerem je navedla, da ta država ni sprejela nujnih ukrepov za uskladitev z nekaterimi določbami Direktive, in ji naložila, naj sprejme te ukrepe v roku dveh mesecev od dneva prejema mnenja. Rok je bil na zahtevo francoskih organov podaljšan do 27. oktobra 2000.

11 Francoska republika je nato sprejela več zakonskih ukrepov za prenos Direktive. Ker Komisija s temi ukrepi ni bila zadovoljna, je 16. aprila 2003 vložila to tožbo.

## Predlogi strank

12 Komisija Sodišču predlaga, naj:

— ugotovi, da Francoska republika, s tem da ni sprejela ukrepov, potrebnih za uskladitev s členi 2, 3, 5, 6, 7 in 8 Direktive, ni izpolnila obveznosti iz te direktive, in naj

— Francoski republiki naloži plačilo stroškov.

13 Komisija v utemeljitev tožbe uveljavlja šest očitkov glede vsake od zgoraj navedenih določb.

14 Francoska vlada je med formalnimi predlogi v odgovoru na tožbo navedla, da bi Komisija morala umakniti prve štiri in šesti očitek. V dupliki pa je navedla, da je treba te očitke zavrniti. Priznava pa, da je peti očitek utemeljen.

**Podredni predlogi francoske vlade**

15 Čeprav je francoska vlada trdila, da je treba zavrniti prve štiri in šesti očitek Komisije, je prav tako menila, da mora Komisija iste očitke umakniti.

16 Glede tega je treba spomniti, da se Sodišče ne more izreči o predlogu, naj Komisija umakne očitek v okviru tožbe za neizpolnitev obveznosti. Dejansko ima v sistemu, ki ga vzpostavlja člen 141 AE, Komisija diskrecijsko pravico, da vloži tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti, in ni naloga Sodišča, da presoja primernost njenega ravnanja (glej v tem smislu sodbe z dne 6. julija 2000 v zadevi Komisija proti Belgiji, C-236/99, Recueil, str. I-5657, točka 28, in z dne 14. maja 2002 v zadevi Komisija proti Nemčiji, C-383/00, Recueil, str. I-4219, točka 19).

17 Vendar je naloga Sodišča, da – če je to potrebno – presodi, ali je tožba na podlagi člena 141 AE nedopustna zaradi prepozne vložitve oziroma ali je bil z njo zlorabljen postopek (glej sodbo z dne 14. decembra 1971 v zadevi Komisija proti Franciji, 7/71, Recueil, str. 1003, točke od 2 do 13).

18 V zadevnem primeru se je v obrazloženem mnenju določen rok iztekel 27. oktobra 2000, medtem ko je bila tožba vložena 16. aprila 2003, torej skoraj dve leti in šest mesecev pozneje. V tem času je zadevna država članica na upoštevnem področju sprejela številne in bistvene ukrepe. Tako francoska vlada kot Komisija sta posvetili pomemben del svojih vlog razpravi o tem, ali so bili nacionalni ukrepi, sprejeti pred 27. oktobrom 2000, ustrezni za izvajanje Direktive, pri čemer je očitno, da Sodišče te razprave ne more upoštevati.

19 Iz ustaljene sodne prakse namreč izhaja, da je obstoj neizpolnitve obveznosti treba presojati glede na položaj države članice takrat, ko je potekel v obrazloženem mnenju določen rok, in da poznejših sprememb Sodišče ne more upoštevati (glej zlasti sodbo z dne 6. marca 2003 v zadevi Komisija proti Luksemburgu, C-211/02, Recueil, str. I-2429, točka 6).

20 Vložitev tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti je v teh okoliščinah težko združljiva s sistemom, ki ga vzpostavlja člen 141 AE. Pravilno izvajanje predhodnega postopka, predvidenega v tem členu, daje namreč bistveno zagotovilo, ki ga želi pogodba ne le zaradi varstva pravic zadevne države članice, temveč tudi zaradi zagotovitve, da bo v morebitnem tožbenem postopku jasno opredeljen predmet spora (glej v tem smislu sklep z dne 11. julija 1995 v zadevi Komisija proti Španiji, C-266/94, Recueil, str. I-1975, točka 17, in sodbo z dne 10. aprila 2003 v zadevi Komisija proti Portugalski, C-392/99, Recueil, str. I-3373, točka 133).

21 Kadar so se upoštevne nacionalne določbe korenito spremenile med iztekom v obrazloženem mnenju določenega roka za uskladitev in vložitvijo tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti, lahko ta sprememba sodbi, ki bi jo izreklo Sodišče, odvzame pomemben del njene koristi. V takem primeru bi bilo bolje, če Komisija ne bi vložila

tožbe, temveč bi poslala novo obrazloženo mnenje, s katerim bi natančno opredelila očitke, ki jih namerava uveljavljati glede na spremenjene okoliščine (glej v tem smislu zgoraj navedeni sklep v zadevi Komisija proti Španiji, točka 24).

22 Čeprav je zaradi okoliščin, v katerih je Komisija vložila zadevno tožbo, preizkus spora za Sodišče zahtevnejši, je treba vseeno priznati, da te okoliščine niso take, da bi bilo treba tožbo zavreči kot nedopustno.

**Prvi očitek glede člena 2 Direktive**

23 Ta očitek Komisije ima štiri dele. Prvič, Komisija navaja, da Francoska republika ni popolnoma prenesla opredelitve „primera radiološkega izrednega dogodka", navedene v členu 2 Direktive, ker francoska uredba št. 88-622 z dne 6. maja 1988 o načrtih ukrepov ob nepredvidljivih dogodkih, sprejeta na podlagi zakona št. 87-565 z dne 22. julija 1987 o organiziranju civilne zaščite, varovanju gozda pred požarom ter o zaščiti pred hujšimi nesrečami (JORF z dne 8. maja 1988, str. 6636) obravnava samo del primerov iz tega člena. Dejavnosti, navedenih v členu 2(2)(d), (e) in (f), francoska uredba namreč ne določa. Drugič, člen 6(1) te uredbe obravnava samo jedrske reaktorje s toplotno močjo nad deset megavatov, v nasprotju z Direktivo, ki se uporablja za vse jedrske reaktorje. Tretjič, po mnenju Komisije člen 6(2) iste uredbe ne vsebuje naprav iz člena 1(2) Direktive. Končno, zgoraj navedena uredba obravnava samo naprave, ki se nahajajo v Franciji, v nasprotju z zahtevami iz člena 2(1)(b) in (c) Direktive.

24 Francoska vlada odgovarja, da je pomanjkljivosti, ki jih zatrjuje Komisija, popravila s spremembami, ki jih je uvedla z uredbama št. 2002-367 z dne 13. marca 2002 (JORF z dne 20. marca 2002, str. 4955) in št. 2003-295 z dne 31. marca 2003 (JORF z dne 2. aprila 2003, str. 5776).

25 Kot je bilo navedeno v točki 19 te sodbe, je treba obstoj neizpolnitve obveznosti presojati glede na položaj, ki je obstajal ob koncu v obrazloženem mnenju določenega roka za uskladitev, in poznejših sprememb ni mogoče upoštevati. V tej zadevi ni sporno, da se je v tem mnenju določen in na zahtevo francoskih organov podaljšan rok iztekel 27. oktobra 2000. Torej je glede na stanje francoske zakonodaje, ki je v veljavi na ta dan, treba presoditi, ali gre za zatrjevano neizpolnitev obveznosti.

26 V različici, ki je veljala na zgoraj navedeni datum, je člen 6 francoske uredbe št. 88-622 določal:

„Sestavijo se posebni načrti intervencije za soočanje s posebnimi tveganji, povezanimi z obstojem ali delovanjem delov ali naprav, katerih območje vpliva je opredeljeno in določeno.

Poseben načrt intervencije obsega:

1. Področja, ki imajo vsaj eno jedrsko napravo z osnovo naslednje vrste:

   a) jedrski reaktor s toplotno močjo nad deset megavatov;

b) tovarno za obdelavo sevajočega jedrskega goriva;

c) tovarno za ločevanje izotopov jedrskega goriva;

d) tovarno za kemično spreminjanje jedrskega goriva;

e) tovarno za izdelavo jedrskega goriva.

[...]"

27 Kar zadeva prvi del tega očitka, francoska uredba št. 88-622 izrecno ne omenja nobene od dejavnosti, naštetih v členu 2(2)(d), (e) in (f) Direktive. Če primeri, na katere se nanaša uredba, slučajno zadevajo katero izmed teh dejavnosti, je to samo delno. Treba je potrditi, da na ta način zgoraj navedena uredba ni povsem v skladu z Direktivo.

28 Kar se tiče drugega dela tega očitka, člen 6(1)(a) francoske uredbe št. 88-622 obravnava jedrske reaktorje s toplotno močjo nad deset megavatov, medtem ko se Direktiva, zlasti njen člen 2(2)(a), uporablja za vse jedrske reaktorje. Zgoraj navedena uredba tudi zaradi tega ni v skladu z Direktivo.

29 S tretjim delom tega očitka Komisija zatrjuje, da:

„[...] naprave, razvrščene v členu 6(2) francoske uredbe št. 88-622, ne zajemajo naprav iz člena 1(2) Direktive. Z uvodno napotitvijo na uredbo, določeno v členu 7-1 zakona št. 76-663, spremenjeno s francosko uredbo št. 2002-367, s trenutno napotitvijo na člen 515-8 okoljskega zakonika, člen 6(2) francoske uredbe št. 88-622 namreč dejansko zadeva razvrščene naprave, za katere je bila ustanovljena služnost javne rabe. Glede na posredovano poimenovanje razvrščenih naprav (sestavljeno aprila 2000, ki so ga francoski organi sporočili z dopisom z dne 18. oktobra 2000) je treba ugotoviti, da postavke od 1700 do 1721, ki odgovarjajo radioaktivnim snovem, v nobenem primeru nimajo oznake ‚S', ki ustreza ‚služnosti javne rabe', in jih torej člen 6(2) francoske uredbe št. 88-622 ne obravnava."

30 Ta del tega očitka je težko razumeti. Narava zatrjevanega poimenovanja in njegova povezava z izvajanjem Direktive nista pojasnjeni. Francoske uredbe št. 2002-367 Sodišče ne more upoštevati iz razlogov, navedenih v točkah 19 in 25 te sodbe. Končno, čeprav Komisija večkrat omeni člen 1(2) Direktive, ta ne vsebuje take določbe.

31 Iz tega sledi, da je treba zaradi pomanjkanja potrebne jasnosti zavrniti tretji del prvega očitka.

32 Kar zadeva četrti očitek, iz francoske uredbe št. 88-622 izhaja, da ta obravnava samo naprave, nameščene v Franciji, medtem ko člen 2(1)(b) in (c) Direktive obravnava

tudi nesreče, ki se dogodijo izven državnega ozemlja zadevne države članice. Zgoraj navedena uredba torej glede tega ni v skladu z Direktivo.

33 Iz tega sledi, da na dan 27. oktobra 2000, v obsegu, navedenem v točkah 27, 28 in 32 te sodbe, veljavna francoska zakonodaja ni pravilno prenesla člena 2 Direktive.

**Drugi očitek glede člena 3 Direktive**

34 Komisija navaja, da francoska zakonodaja ne vsebuje opredelitve pojmov „znatno sproščanje radioaktivnih materialov" in „nenormalne vrednosti radioaktivnosti, ki lahko škodujejo javnemu zdravju" v smislu člena 3 Direktive. Taka opredelitev je potrebna za to, da se natančno in z zadovoljivo stopnjo pravne varnosti določijo primeri, na katere se nanašajo nacionalni ukrepi za prenos Direktive.

35 Francoska vlada odgovarja, da je bila ustrezna opredelitev v francosko zakonodajo uvedena z zgoraj navedeno uredbo št. 2003-295 in z odredbo z dne 2. junija 2003 (dejansko z dne 17. oktobra 2003), ki je vzpostavila nacionalno mrežo ukrepov za merjenje okoljske radioaktivnosti (JORF z dne 28. oktobra 2003, str. 18382).

36 Iz razlogov, navedenih v točkah 19 in 25 te sodbe, Sodišče teh aktov ne more upoštevati in je treba zatrjevani obstoj neizpolnitve obveznosti presojati glede na zakonodajo tožene države članice, ki je veljala 27. oktobra 2000.

37 Vendarle francoska vlada ne zanika, da na ta dan njena zakonodaja ni vsebovala opredelitve pojmov, na katere se sklicuje Komisija.

38 Glede na dokaze, ki so bili predloženi Sodišču, francoske določbe v veljavi na dan 27. oktobra 2000 niso vsebovale nobene navedbe omejitev količine, katere tveganje prekoračitve mora sprožiti v Direktivi določene ukrepe obveščanja prebivalstva.

39 Iz tega sledi, da na ta dan in v tem obsegu veljavna francoska zakonodaja ni ustrezno prenesla člena 3 Direktive.

**Tretji očitek glede člena 5 Direktive**

40 Komisija navaja, da:

„[Ker sta prvi in drugi očitek sprejeta], člen 5 Direktive [...], ki določa predhodno obveščanje prebivalstva, ki je lahko prizadeto v primeru radiološkega izrednega

dogodka, ni povsem prenesen za vse naprave in dejavnosti, opredeljene v členu 2 te direktive iz razlogov, ki so že navedeni v točkah od 29 do 38 [točke, v katerih sta navedena drugi in tretji očitek] te tožbe. Nacionalni ukrepi za prenos Direktive namreč ne zajemajo celotnega zadevnega prebivalstva."

41 Iz tega sledi, da je tretji očitek enostavna posledica obsoja zatrjevane neizpolnitve obveznosti iz prvega in drugega očitka. Ta očitek torej ni samostojen.

42 Istega očitka ni mogoče dvakrat uporabiti zoper državo članico v postopku zaradi neizpolnitve obveznosti.

43 Posledično je treba tretji očitek zavrniti.

**Četrti očitek glede člena 6 Direktive**

44 Komisija navaja, da se določene vrste obveščanja dejansko prizadetega prebivalstva, ki jih določajo francoski zakoni in drugi predpisi, razlikujejo od tistih iz člena 6 Direktive. Slednji zahteva, da se prebivalstvo obvesti „brez odlašanja". Vendar člena

7, tretji pododstavek, in 9, drugi pododstavek, francoske uredbe št. 90-394 z dne 11. maja 1990 o ureditvi nacionalne pripravljenosti (JORF z dne 15. maja 1990, str. 9585) določata, da se prebivalstvo obvesti v roku, ki ga določi minister ali prefekt.

45 Francoska vlada se v odgovoru na tožbo sklicuje na francosko uredbo št. 2001-368 z dne 25. aprila 2001 o obveščanju o tveganjih in o ravnanju v primeru izrednega dogodka, ki spreminja francosko uredbo št. 90-394 z dne 11. maja 1990 o ureditvi nacionalne pripravljenosti (JORF z dne 28. aprila 2001, str. 6737), in odredbo z dne 30. novembra 2001 o vzpostavitvi sistema alarmiranja ob izrednih dogodkih v okolici osnovne jedrske naprave, za katero obstaja poseben načrt intervencije (JORF z dne 14. decembra 2001, str. 19848). V dupliki se je francoska vlada prav tako sklicevala na člena L.1333-3 in L.1333-8 zakonika o javnem zdravju, kot izhajata iz sklepa št. 2001-270 z dne 28. marca 2001 (JORF z dne 31. marca 2001, str. 5057) in iz zakona št. 2001-398 z dne 9. maja 2001 (JORF z dne 10. maja 2001, str. 7325).

46 Teh določb, sprejetih po 27. oktobru 2000, Sodišče ne more upoštevati iz razlogov, navedenih v točkah 19 in 25 te sodbe.

47 Tako je treba preizkus Sodišča omejiti na francosko uredbo št. 90-394. Člena 7, tretji podostavek, in 9, drugi pododstavek, tega dekreta sta določala, da se sporočila, posredovana po radiu in televiziji z namenom potrditi alarm in prebivalstvu naznaniti način ravnanja, posredujejo v roku, ki ga določi minister, pristojen za civilno zaščito, ali prefekt, pristojen za nudenje pomoči, in se ponavljajo v presledkih, ki jih ta določi.

48 Treba je ugotoviti, da ta določba ne povzema popolnoma člena 6 Direktive, po kateri je treba dejansko prizadeto prebivalstvo brez odlašanja obvestiti o izrednem dogodku in o tem, kako naj ravna.

49 Iz tega sledi, da v tem obsegu nacionalna zakonodaja v veljavi na dan izteka v obrazloženem mnenju določenega roka za uskladitev ni bila prenesena na način, ki ustreza členu 6 Direktive.

**Peti očitek glede člena 7 Direktive**

50 Komisija navaja, da člen 7 Direktive o obveščanju intervencijskih ekip ni bil predmet popolnega prenosa v francosko zakonodajo. Okrožnica 1102 z dne 29. septembra 1987 o organizaciji zdravstvene oskrbe na prvi dan radiološke ali jedrske nesreče (nujna medicinska pomoč) ne zadošča za dosego ciljev zgoraj navedenega člena. Ta okrožnica ne ustreza zahtevam pravne varnosti, ki jo nalaga ustaljena sodna praksa Sodišča.

51 Francoska vlada ne izpodbija utemeljenosti tega očitka. Omenja svoj namen v najkrajšem možnem roku spremeniti člen R.1333-85 zakonika o javnem zdravju z namenom zagotoviti popoln prenos člena 7 Direktive.

52 Treba je poudariti, da zgoraj navedena okrožnica 1102 ne vsebuje nobene določbe o obveščanju ekip, ki izvajajo pomoč.

53 Sicer pa se odredba z dne 21. novembra 1994 o izobraževanju poklicnih gasilcev (JORF z dne 7. januarja 1995, str. 319) v začetni različici uporablja le za gasilce in ne za druge osebe, ki lahko posredujejo pri organiziranju pomoči.

54 Poleg tega, čeprav ta odredba določa posebno izobraževanje na področju radioloških tveganj, iz njenih členov 23(2) in 27(2) izhaja, da je to določeno zgolj prostovoljno z namenom napredovanja. Iz zadnjega razloga to izobraževanje ne ustreza primernemu in rednemu izobraževanju, ki je kot obvezno določeno v členu 7 Direktive.

55 V tako zastavljenem okviru iz tega sledi, da francoska ureditev v veljavi na dan 27. oktobra 2002 ni na ustrezen način izvajala člena 7 Direktive.

**Šesti očitek glede člena 8 Direktive**

56 Komisija opozarja, da je treba v smislu člena 8 Direktive pri informacijah iz členov 5, 6 in 7 „navesti tudi organe, ki so pristojni za izvajanje ukrepov iz teh členov". Prakse francoskih organov, ki navaja organe, odgovorne za posredovanje sporočil javnosti, v tem pogledu ni mogoče šteti za zadostno za zagotovitev pravilnega in popolnega prenosa zgoraj navedenega člena 8. Ne ustreza namreč zahtevam pravne varnosti.

57 Treba je spomniti, da imajo države članice celo skladno s pojmi člena 161, tretji pododstavek, AE možnost izbire oblike in sredstev za izvajanje direktiv, ki najbolje omogočajo zagotoviti rezultat, ki ga določajo. Iz te določbe izhaja, da prenos direktive v notranje pravo ne zahteva nujno zakonodajnega ukrepa v vsaki državi članici. Tudi Sodišče je večkrat razsodilo, da določb direktive ni treba vedno formalno prevzeti v izrecni in posebni pravni akt (glej v tem smislu sodbe z dne 26. junija 2003 v zadevi Komisija proti Franciji, C-233/00, Recueil, str. I-6625, točka 76, in z dne 20. novembra 2003 v zadevi Komisija proti Franciji, C-296/01, Recueil, str. I-13909, točka 55).

58 Glede na to sodno prasko je treba presojati šesti očitek Komisije.

59 V tej zadevi Komisija nikakor ni dokazala, da je za izpolnitev zahteve, določene v členu 8 Direktive, potrebno sprejetje posebnih ukrepov za prenos v nacionalni pravni red.

60 Komisija sicer priznava obstoj prakse francoskih organov, ki navajajo organe, odgovorne za posredovanje sporočil javnosti, ne da bi pri tem dokazala, v čem ta praksa nasprotuje zahtevi, določeni v členu 8.

61 Posledično je treba šesti očitek zavrniti kot neutemeljen.

62 Glede na zgoraj navedeno je treba ugotoviti, da Francoska republika, s tem da na dan 27. oktobra 2000 ni sprejela vseh ukrepov, potrebnih za uskladitev s členi 2, 3, 6 in 7 Direktive, ni izpolnila obveznosti iz te direktive.

**Stroški**

63 V skladu s členom 69(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Vendar lahko Sodišče na podlagi člena 69(3) istega poslovnika, kadar vsaka stranka uspe samo z delom zahtevka, odloči, da se stroški delijo ali da vsaka stranka nosi svoje stroške. V tej zadevi je vsaka stranka delno uspela, zato nosi vsaka stranka svoje stroške.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

1. **Francoska republika, s tem da do 27. oktobra 2000 ni sprejela vseh ukrepov, potrebnih za uskladitev s členi 2, 3, 6 in 7 Direktive Sveta 89/618/Euratom z dne 27. novembra 1989 o obveščanju prebivalstva o ukrepih zdravstvenega varstva, ki jih je treba sprejeti, in o pravilih ravnanja v primeru radiološkega izrednega dogodka, ni izpolnila obveznosti iz te direktive.**

2. **V preostalem delu se tožba zavrne.**

3. **Vsaka stranka nosi svoje stroške.**

Podpisi